

**ת"פ 53721/05 - מדינת ישראל נגד שטאנג בניה והנדסה בע"מ -
נמחקה, שלמה אלעזר,ishi לוי - נדון, בוריס פינשטיין, אילן ירון - נדון**

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 53721-05-15 מדינת ישראל נ' אלעזר ואח' 13 יוני 2018

לפני כב' השופט מיכאל קרשן
בדעתם: המאשימה

- נגד
הנאשמים
1. שטאנג בניה והנדסה בע"מ -
נמחקה
 2. שלמה אלעזר
ishi לוי - נדון
 3. בוריס פינשטיין
אילן ירון - נדון
 - 4.
 - 5.

בוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד אוריה תוהמי ומタמחה רוני צרפת

ב"כ הנאשם 2 עו"ד גדי זילברגשlag

גור דין (נאשם 2)

1. הנאשם, שלמה אלעזר, הורשע על פי הودאות בעבודות כתוב אישום מתוקן בעניינו (במ/2), במסגרת הסדר טיעון, בביצוע עבירה של גרם מוות ברשלנות.

2. לפי עבודות כתוב האישום המתוקן במ/2, במועד הרלוונטי היה הנאשם שכיר בנאשמת 1 (להלן - "שטאנג") ושימש בתפקיד מנהל עבודה. שטאנג בצעה עבודות פיתוח והקמה של מערכת ביוב מרכזית במושב עזריאל (להלן - "האתר").

בחודש ספטמבר 2010 הטילה שטאנג על הנאשם לשמש כמנהל העבודה באתר. לאורך תקופת העבודה באמר נ gag הנאשם הגיעו לאתר מספר פעמים בשבוע. הוא העביר הדרכות בטיחות לעובדים ומילא בפועל תפקידים של מנהל העבודה באתר כלפי העובדים באתר, אף אפשר לשטאנג לכלול את שמו ותפקידו על שלט שהותקן באתר ומצהיר עליו כל מנהל העבודה.

שטיанг התקשרה עם חברת אלג'ם בעבודות עפר (להלן - "אלג'ם") בחוזה, לפיו אלג'ם תבצע את עבודות הצנרת והביווב באתר, ואלג'ם שמשה אפוא קבלן משנה של שטיанг. נאשם 3, מבעלייה של אלג'ם, עבד באופן יומי באתר, עמד בקשר רציף עם פועליו באתר והוא אחראי על עבודותם. במסגרת עבודתו הפעיל נאשם 3 את הדחפור וחפר את התעלה.

ביום 25.1.2011 חפרו עובדי אלג'ם באמצעות מחפר חפירה שעומקה בין 4.5 ל-6 מ' ורוחבה בין 1.5 ל-4.5 מ'. דפנות התעלה היו אנכיות. הגם שנאשים 3 נכח במקום וידע כי בעת חפירת התעלה יש לנקט אמצעי זהירות שימנעו את התמוטטותה, לא מנע את חפירת התעלה ללא שיפועים ודיפונים שיבטיחו מפני התמוטטות. באותו היום, כנדרש משיטת העבודה והוראת הנאשם 3, עבדו פועלים בסימון לתעלה ובתוכה מבלי שננקטו כל אמצעי זהירות למניעת התמוטטות דפנות התעלה.

אחמד עלא אלדין (להלן - "המנוח") עבד באתר כפועל מטעם אלג'ם. בשלב מסוים נכנס המנוח לתעלה יחד עם פועל נוסף. תפקידו של המנוח היה להניח צינורות ביוב, להבריגם זה לזה באופן ידני ולהדק הצינור לשוחת הביווב. לפתע, בעת שהשניים היו בתעלה, התמוטטה אחת מדפנות התעלה וקרסה עליהם. האדמה כיסתה את גופו של הפועל الآخر עד לפלג גופו האמצעי והוא הוצא מהתעלה. נאשם 3 ופועלים נוספים ניסו לחוץ את המנוח מהתעלה. החילוץ ארך שעות ארוכות ובסיומו הוצאה המנוח מהתעלה ללא רוח חיים.

פרטי הרשלנות בהם הודה הנאשם נאשם 2 הם אלה:

אף ששימש מנהל עבודה בפועל באתר לא דאג שהעבודה תבוצע לפי כללי הבטיחות הנדרשים
ותוך שימוש באמצעותים מתחייבים;

לא דאג שהעבודה באתר תבוצע תוך נקייה אמצעי בטיחות מתחייבים שמטרתם מניעת
התמוטטות דופן התעלה על אדם העובד בתוכה;

אף שלא שזה באופן רציף באתר לא התריע בפניו שטיאנג כי אין הוא יכול לשמש כראוי בתפקידו
כמנהל העבודה באתר ולא דאג שימונה לאתר מנהל עבודה שיפקח עליו באופן רציף;

גרם בהתנהגותו לעובדי האתר להבין כי הוא מנהל העבודה המוסמן, אך בפועל לא מילא כראוי
את תפקידו ולא ידיא שמירה על תקנות הבטיחות ועל ביטחונם של העובדים באתר;

לא ערך ביקורת בטיחות של החפירה מדי יום לפני תחילת העבודה ולא רשם תוצאות הביקורת
בפנקס הכללי;

לא הדריך כראוי את המנוח ועובדים אחרים באתר בדבר כללי הבטיחות והסיכוןים באתר, ובפרט
האיסור להיכנס לתוך התעלה ללא אמצעי הגנה מתחייבים ולא ניהל פנקס הדרך בנגד לחובתו
לפי תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (מסירת מידע והדרכת עובדים), התשנ"ט-1999;

לא דאג שהתעלה באתר, שעומקה עליה超 4 מ', תדוף בהתאם לתוכנית כנדרש בתקנות;

לא נהג כפי שמנוהל עבדה היה נהג במקומו ובנסיבות העניין.

בהמשך כתוב האישום המתווך תוארו מעשיהם של נאים 4 ו-5, אשר צייפו את יומן העבודה באתר, על ידי כך שהוסיפו פרטים שונים להרחיק עצם מאחריות לתאונת.

3. בהתאם להסדר הטיעון בין הצדדים עטרה המאשימה להשית על הנאשם שלפני עונש של 6 חודשים מאסר בגין שירות, מאסר על-תנאי, קנס ופיצוי, כאשר ההגנה חופשיה בטיעוניה וויגש בעניינו של הנאשם תסkick מבחן.

לגביו הפיצוי הוצגה הסכמה לפיה קיבל משפחת המנוח פיצוי כולל של 200,000 ₪, כאשר 150,000 ₪ תשלום הנאשمت 1, שנמחקה מכתב האישום (עמ' 19 שורות 8-9).

4. הממונה על עבודות השירות מצא את הנאשם מתאים לבצע עבודות שירות, וקבע את תנאיה.

5. מהتسkick שהוגש בעניינו של הנאשם עולה כי הנאשם בן 54 תושב אשדוד, נשוי ואב לשניים. הנאשם עובד כמנהל עבודה בחברת בנייה. הנאשם נולד באתיופיה ועלה לישראל עם משפחתו בהיותו בן 13. משפחת הנאשם השתיכה למרכז הגבולה באתיופיה והנאים אחיו זכו לחינוך בבתי ספר שם ורבים בעלי מקצועות חופשיים. הנאשם סיים 12 שנות לימוד בפנימית מקווה ישראל. הוא שירת שירות קרביה בצה"ל ולאחר שחרורו שירת במילואים במשך למעלה מ-20 שנה. לאחר שחרורו המשיך הנאשם לימודי בicutות יג"ג ו-י"ד בתחום טכנאי מדידות, עבר במשך שנים בתחומי הדרכות נוער ובעשרות השנים שלאחר מכן בחברת "סולל בונה" תחילתה בתפקיד מודד ובהמשך כמנהל עבודה. משנת 2010 עובד הנאשם בחברת שטאנג.

התאונת התרחשה מספר חודשים לאחר עבור חברת שטאנג. העבירה בה הורשע הנאשם היא מעורבותו הפלילית היחידה. הנאשם מכיר באחריותו למות המנוח ומבטא אמפתיה למשפחתו. הנאשם טען כי לא נכח באתר בהוראת מנהליו, משום שהוא נחشب "קטן". הנאשם מבין כי לא אמרו היה לעבוד בשני אתרים והחוק אוסר על כך. הנאשם לא סבל מתקנים פוטטי טראומטיים כתוצאה מההתאונת. התאונת השפיעה עליו בשני תחומים עיקריים: הגברת הרגשות כלפי עובדים והקפה על כללי בטיחות העבודה, וכן מחשבות אוזות התמודדות משפחת המנוח.

הנאים ביטא רצון להשתלב בטיפול ושולב בטיפול קבוצתי לאנשים שהורשו בעבירות גרים מות ברשלנות. הנאשם השתתף בארבעת המפגשים הראשונים שהתקיימו עד כה בקבוצה. נמסר כי הנאשם משתף מחוויותו הקשות כתוצאה מהאירוע הטרagi ונזכר כי מודיע לרשותנו והפיק לנוחים.

ה גם שהנאים הביע חשש כי ענישה של מאסר בעבודות שירות תגרום לפגיעה קשה בו ובמשפחהו, המליך

שירות המבחן נוכח חומרת העבירה כי יגזר עליו עונש זה והציג כי בכל הקשור לאורך התקופה ילקחו בחשבון נטילת האחריות והשנייה בהתנהלות הנאשם.

6. להשלמת התמונה יצוין כבר עתה כי על נאשם 3 נגזר, בהסכמה הצדדים, עונש שעיקרו של"צ בהיקף 250 שעות. זאת נוכח גילו המתකם ומצבו הרפואי (ראו גזר הדין בעניינו, עמ' 24 שורות 23-20).

תמצית טיעוני הצדדים

7. ב"כ המאשימה, עו"ד טלי קרת, עטרה לאמץ את הסדר הטיעון ברף הגבוה. לדעת המדינה רשותנו של הנאשם הייתה ברף גבוהה וישנה חשיבות בהשתת עונשים חמורים דזוקא על בני הדרוג הניהולי שנמצאים אחריהם ברשותם למוחם של פועלם בניין. התובעת הדגישה כי אין למוד גזירה שווה מן העונש שנגזר בהסכמה על נאשם 3, בשל נסיבותיו הייחודיות.

8. ב"כ הנאשם, עו"ד אלי כהן וגדי זילברשlag, ביקשו לגוזר על הנאשם עונש של של"צ. לדעתם אחוריותו של נאשם 3 אינה נופלת מאחריותו של נאשם 2, ויש מקום לגוזר על שניהם עונש דומה. לדעתם אימץ שירות המבחן בטיעות את עתרת המאשימה במסגרת ההסדר, ולכן לא שקל להציג לגוזר על הנאשם עונש של של"צ. הסניגוריהם הציגו מסמכים רפואיים המעידים על מצבם של אם הנאשם ואחיו בעל המגבלה (בשתיים מטפל הנאשם) והגישו מכתב המלצה שכותב אודוטה הנאשם מנכ"ל נציגי הארגונים של קהילת יוצאי אתיופיה בישראל (נע/1).

ב"כ הנאשם הגיעו גזר דין בו דין בית משפט השלום בניצרת אדם שהורשע בעבירה של גرم מוות ברשותם של תלמיד שטבע בבריכה במסגרת טiol בית ספרי, לשל"צ בהיקף ניכר [ת"פ (נכ') 13-09-444 מדינת ישראל נ' אליאב (24.11.2014)].

9. הנאשם בדברו האחרון לעונש הביע צער על המקורה ונטל אחירות. הוא הביע תקווה שבית המשפט יתחשב בו וציין את מחויבותו לטיפול באחיו בעל המגבלה ואת הקושי שעבודות שירות יעדמו בפניו בכל הקשור לטיפול באח.

דין

10. הנאשם שלפניו שימש מנהל עבודה באתר בנייתו בו התרחשה תאונה העבודה שהסתימה באובדן חי אדם.

לו היה הנאשם פועל כמצופה ממנו וכמתחייב מן התפקיד בו שימש בפועל, לא הייתה התעללה נחפרת באופן בו נחפירה ולא הייתה עומדת בסכנת התמוטטות מידית. יש לקבל את עדמת המדינה, כי רשותנו בה נקט הנאשם, בתחשיב בתפקידו ובמעמדו באתר הבניה, היא רשות ברף הגבוה. רבים הם מחדלי הנאשם המפורטים בכתב האישום המתוון במ/2 ופעולה אחרת ביחס לכל אחד מהם עשויה להיות למניע את תאונה העבודה בה קיפח המנוח את חייו.

11. רשלנות ברף חומרה שכזה מחייבת לדעתו תגובה עונשית הולמת. מתחם העונש ההולם את מעשי הנאשם, בזיקה לעקרון הילימה בין מעשה לעונש, ומtower התחשבות בנסיבות ביצוע העבירה וברמת הענישה הנוגאת [ראו רע"פ 5926/17 **אושר נ' מדינת ישראל** (18.12.2017)], הדומה בנסיבותו לעניינו הרבה יותר מאשר גזר הדין של בית משפט השלום אליו הפנתה ההגנה], הוא אסור בפועל בן מספר חודשים ועד 12 חודשים.

ב"כ הנאשם ביקשו לשכנعني כי ניתן להסתפק במקורה Dunn בעונש של של"צ כעונש עיקרי. דעתך אינה כדעתם. שירות לתועלת הציבור אינם נותנים ביטוי לערכם של חי אדם ולקלות בה יכול היה הנאשם למנוע את תאונת העבודה בה עסקין.

12. מכאן נובע כי העונש לו עטרה המאשימה במסגרת הסדר הטיעון שהציגו הצדדים בעניינו של הנאשם מצויה בתוך מתחם העונש ההולם, ועל כן לא ראוי להתערב בהסדר הטיעון.

13. לא מצאתי לקבל במקורה Dunn את טענת איחיות הענישה שהעלתה הנאשם. העונש המקל שנגזר על נאשם 3 הוא פועל יוצא של גילו המבוגר (ביבן 77) ומצבו הבריאותי הקשה. אלמלא נסיבות חריגות אלה, שאין חולק שאינן מתקיימות בעניינו של הנאשם שלפניי, היה מקום לגזר על נאשם 3 עונש מאסר, כפי שציינתי בגזר הדין בעניינו.

בכל זאת, על מנת לא ליצור פער גדול בענישה בין שני נאים אלה, שאחוריותם למוות המנוח דומה, אתחשב בעונש המקל שנגזר על נאשם 3 בכל הקשור למידת העונש (להבדיל מסוג העונש).

14. לא הוציאו במקורה זה נסיבות שיוכלו להצדיק חריגה ממתחם העונש ההולם לצורכי שיקום. הנאשם עבר אמנים הליר טיפול בשירות המבחן, והליך זה מסייע לו לעבד את הטרואמה הכרוכה במעורבותו באירוע חיים, אולם אין די בכך כדי להסיק שנדרשת חריגה מן המתחם **לצורך השיקום**. אדרבא, מן האמור בתסקיר ברור כי הנאשם פועל ופועל לשם שיקומו ללא כל קשר לעונש שיטול עלייו. אין אףוא מקום להפעיל בעניינו את ההוראה המאפשרת בבית המשפט לחרוג ממתחם העונש ההולם לצורכי שיקום.

עונשו של הנאשם יגזר אףוא בתוך מתחם העונש ההולם שקבעתי לעיל.

15. לחומרה שקלתי את הצורך בהעברת מסר מרთיע בסוג זה של עבירות, במיוחד בתחום הפרוץ של תאונות רשלניות המתרכשות באתר הבניה בישראל: אתרי עבודה שהלכם אינם מפוקחים ואינם בטוחים, עד כדי כך שימושם הם מלכודת מות לפועלים העובדים בהם - אנשים קשי יום השיכים לרוב לאוכלוסיות מוחלשות - שביחסונם האישית תלוי בכך שהגורם הממנוניים עליהם ינהלו את האתר הבניה באופן זהיר, כמתחייב בין היתר מהוראות הדין.

16. לפחות שקלתי את הودאותו של הנאשם בעבודות כתוב האישום המתוקן במ/2 מבלי ניהול משפט, את מהלך חייו של הנאשם עד כה לרבות היותו אדם נורטטיבי ופעיל חברתי, את השפעת העונש על בני משפחת הנאשם

ובעיקר על אמו ואחיו החולה, את השפעת העונש על עבודתו של הנאשם וכן הליך השיקום שuber.

כל אלה שכנווני כי ניתן לגזר על הנאשם עונש בתחום המתחם ההולם שקבעתי.

17. לעניין רכיב הפיצוי - לא אוכל לקבל את עמדת ב"כ הנאשם כי אין מקום לחייב את הנאשם ברכיב עונשי מוסכם זה. הצדדים צ考ר הסכימו במסגרת הסדר הטיעון כי 50,000 ₪ מתוך סך כספי הפיצוי בגובה 200,000 ₪ יחולקו בין הנאים בשר ודם. הנאשם 3 חובי בפיצוי בסך 7,500 ₪. ענינו של הנאשם 4 טרם הסתיים. הנאשם שלפני עובד אמן בשטאנג, אך חלקו היחסי במעשה מחייב חיובו בחלק הארי של הפיצוי למשפט המנוח.

18. שקלתי את כלל השיקולים ואני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

מاسر בפועל בן שלושה חודשים, שירוצה בעבודות שירות באגודה למען העיוור באשדוד, החל ביום 8.7.2018. על הנאשם להתייצב לריצוי העונש במפקחת מחוז דרום בשב"ס בשעה 08:00 באותו מועד.

מاسر על-תנאי בן שלושה חודשים, וה坦אי הוא כי בתקופה בת שלוש שנים לא יעבור הנאשם עבירה בה הורשע.

על הנאשם לשלם למשפחה המנוח פיצוי בסך של 35,000 ₪, שישתלים ב-10 תלמידים חדשים שווים ורצופים החל ביום 1.8.18 ובכל 1 בחודש לאחריו. המזיכרות תעביר את הסכומים למשפחה המנוח, לפי פרטיהם שתעביר המאשימה עוד היום. המאשימה תעדכן את משפטה המנוח אודות הפיצוי שנפסק.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום.

ניתן היום, ל"י סיון תשע"ח, 13 يونيو 2018, במעמד הצדדים.